

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV, Strada Lungă Nr. 5. —
— Telefon 226 —
Abonament anual 200 Lei
Pentru streinătate 500 Lei
Pentru autorități, instituții și
intreprinderi 500 Lei
Anunțuri, reclame, după tarif

FONDATA LA 1838 DE GHEORGHE BARIȚIU

Apare de 2 ori pe săptămână

Astăzi, când neamul nostru este independent și puternic — și văd cu bucurie atâta îndemn și atâta suflet — avem datoria să ajungem — și Eu am convingerea că vom putea sta într-o zi — în capul națiunilor civilizate.

M. S. Regele Carol II.

După sărbătoarea muncii

Pentru cei cari au fost martori ai evenimentelor întâmplate în ziua de 1 Maiu în Capitala țării sau au luat cunoștință numai din relatările în rezumat, despre cele petrecute, s'a putut vedea cu toată convingerea că acea câștigare a muncitorimii de către nație, s'a săvârșit. S'a putut mai ales înțelege, că pentru efectuarea acestei întregiri în națiune nu a fost nevoie decât de a căuta în sufletele lor, de-a le asculta fără fățarnicie durerile.

Nu este în gândul nostru în nici-un fel dorinta de-a aduce necontrolate laude anumitor fapte, cari, ar crede unii, nici nu există. Nu vrem de asemenea de a relate — cu ignorarea adevărului sau proporțiilor — cele ce s'au dovedit a fi realități cu ocazia acestei sărbători a muncii. Dimpotrivă, avem sentimentul că ne facem o imperioasă datorie în a arăta tuturor că orânduirile noi ale țării și mai ales prin dispariția acelor mentalități mult prea învechite, muncitorimea românească a intrat în făgașul ei, menit să o conducă de-acum înainte, în cadența cu mersul nației.

Nu este într'adevăr pentru nimeni lucru necunoscut, că această pătură socială a constituit un fel de rău zănatec, fără posibilități de captare și de conducere al lui în apele politicianismului de odinioară. Au fost ca viața crescute în mijlocul nostru, cari nu puteau fi momente, cu te miri ce gogoși demagogice, lucru pentru care, toate guvernele și orânduirile politice, până acum i-au ignorat cu desăvârșire. Aici rezidă ostilitatea de multeori fățișe, pe care anumiți guvernanți, au arătat-o păturei muncitoare și nu puțin au fost aceia cari, nu se sfiau să califice cu cele mai neașteptate expresii, pe oameni aceștia ai muncii. Deschizătura aceasta pe care a săpat-o cu îndărătnicie politicianismul, depărtarea aceea de nație, pe care, aceiași inși, o voiau cât mai mare, cu pricepere, dar mai ales cu căldura înțelegerii, care respira cu data noului constituții, au putut fi scoase din sufletul acestor oameni și întâiu Maiu a acestui an, a venit să dovedească cu prisosință, că acele gânduri de înfrățire românească, acele năzuințe de facerea dreptății au avut ecoul larg, care era așteptat.

Intr'adevăr în anul acesta reprezentanții tuturor categoriilor de muncitori încadrate în noul așezări al breslelor, au fost adunate la București unde în fața M. S. Regelui și a miniștrilor țării, au arătat perfectă sudură pe care au făcut-o cu țara. Este într'adevăr simbolic faptul că ministrul muncitorilor și al necazurilor lor, a defilat în fruntea acestora prin fața M. S. Regelui. Cum de asemenea este semnificativ și plin de înțeles, că ședințele congresului au fost onorate de

primul-ministru al țării și de alți membrii ai guvernului. Când a mai fost oare o asemenea perfectă unire și înțelegere între muncitorime și conducere? Dar, de asemenea, când au fost necazurile lor mai înțelese și grijile lor mai ajutate ca acum? Iar muncitorii — ce splendid răspuns — au oferit cu tot e-lanul inimii pentru țara aceasta care o regăsea, produsul muncii lor de o zi, pentru și mai puternica înarmare a ei. De asemenea nu poate fi scăpat nimănui

Din moțiunea votată

Primul congres general al breslelor de muncitori, funcționari particulari și meseriași-patroni din România, întrunit în ziua de 1 Maiu 1939 la București, în sala „Aro”, în moțiunea primită cu însuflețire, — după ce își exprimă respectul și dragostea către Rege și guvern, — declară:

Congresul luând în considerare situația îngrijorătoare internațională de azi, când pacea între popoare este din nou amenințată și când și integritatea țării noastre ar putea fi periclitată de agresori externi; Hotărăște ca toți membrii breslelor al căror reprezentanți participă la acest congres, să contribuie cu întreg câștigul lor de pe o zi pentru mărirea fondului de înzestrare a armatei și de apărare a integrității țării.

Aducând această hotărâre voluntară, congresul face un călduros apel către toți salariații industriali, funcționari particulari și mici meseriași, cari încă nu fac parte din breslele lor precum și către toți liber profesioniștii și funcționarii publici, ca, fără excepție, să contribuie în același mod cu câștigul lor pe o zi, la fondul de apărare al țării.

Congresul general al breslelor hotărând această contribuție din partea cetățenilor cu cele

înțelesul profund ce se cuvine dat atât celor rostite de primul-ministru, ministrul muncii, cât și de către cei cari reprezintă marea mulțime a brațelor. Și din ascultarea acestor adevăruri rostite, din adâncirea sensului ce s'a dat acestei zile, cum și din mărturisirile celor din fruntea muncitorilor, răzbate până departe în sufletul întregii nații, bucuria unor inimii trudite de muncă și sbrucium cari au aflat — prin îndrumarea Regelui înțelegător, răsăritul vieții lor de meritată trăire.

mai modeste venituri, la importanta operă de apărare a patrimoniului comun, se adresează totodată și onoratului guvern al țării, solicitându-i cu tot respectul să ia măsuri riguroase, menite spre a îngriji în limitele permise beneficiile tuturor întreprinderilor furnizoare Statului pentru apărarea țării.

Congresul luând în considerare starea materială foarte precară a muncitorimii, funcționarilor și meseriașilor, se adresează onoratului guvern cu rugămintea ca în opera sa viitoare să continue desăvârșirea legilor de ocrotire pentru muncitori, funcționari particulari și meseriași și să le asigure posibilitatea unei vieți materiale și culturale potrivită rostului pe care îl îndeplinesc în economia națională, fiind convingși că aceasta este în interesul ordinii sociale și a intensificării producției naționale.

În fine, Congresul face apel călduros către toți muncitorii, funcționarii particulari și meseriași să se adune cu toții în breslele lor, depunând activitate însuflețită pentru dezvoltarea acestor organizații cari au menirea legală să reprezinte și să apere interesele și drepturile muncitorimii, funcționarilor particulari și meseriașilor

ARIPI I. A. R.

În ziua de 27 Aprilie a. c. a avut loc pe aerodromul Pipera din București o demonstrație aeriană restrânsă, la care a asistat și M. S. Regele, și înaltele autorități aeronautice.

D-l general adjutant Paul Teodorescu, ministrul aerului și marinei a prezentat M. S. Regelui noul avion „I. A. R. 80”, după ce în prealabil îndrăznețului as al aviației românești dl. căpitan Pufi Popescu a făcut o demonstrație de sbor cu acest avion, care a impresionat adânc pe M. S. Regele.

Avionul „I. A. R. 80” este ultimul prototip, fabricat în Uzinele I. A. R. Acest avion are toate calitățile cerute de un avion modern de vânătoare și prin viteza obținută rivalizează cu avioanele cele mai bune ce s'au

putut fabrica până în prezent în streinătate, în categoria aceasta.

Odată în plus s'a dovedit, că posibilitățile noastre sunt tot atât de mari ca și ale acelor din străinătate și dacă ținem seama cât de nouă este industria aeronautică a noi, putem spune, că avem prioritate față de țările cu vechime în această direcție. Dar ceace ne-a lipsit până acum, a fost neîncurajarea de care s'a bucurat elita tehnicienilor noștri.

Azi avem elemente care ne fac cinste, în această direcție în fruntea tuturor stă acela care a conceput acest minunat avion „I. A. R. 80”, care va aduce prețioase servicii armatei și țării noastre.

Fabrica I. A. R. din Braşov

Integritatea hotarelor românești

În discursul rostit la congresul breslelor, de d. Armand Călinescu, președintele Consiliului de miniștri, vorbind despre integritatea hotarelor românești, a spus:

Pentru apărarea țării, nu numai că nu trebuie să erudăm nici o jertfă, dar trebuie să arătăm o veghe de fiecare clipă.

Se spune că în presa dintr'o țară vecină, se vântură astăzi unele revendicări înspre România. Se spune chiar că aceste revendicări se înfățișează ca sprijinite și de alte puteri străine.

Asemenea agitațiuni nu sunt de natură să înlesnească raporturile de bună vecinătate și de amicitie, pe care le dorim noi. Asemenea metode nu sunt de natură să lămurească situațiunile. De aceea, țin să declar hotărât de aci, că nici un moment, nici un reprezentant autorizat al vreunei puteri străine nu ne-a făcut vre-o sugestie despre sacrificii ale noastre, în legătură cu teritoriul țării. Nicăieri n'am văzut și n'am simțit o încurajare a

unor asemenea agitațiuni. Dimpotrivă, pot afirma, că pretutindeni politica guvernului român, — politică de demnitate și de apărare a integrității țării, — a găsit o deplină înțelegere.

Mai mult chiar. Au fost fruntași străini care ne-au spus că dacă o asemenea atitudine n'am fi observat-o noi, ne-ar fi recomandat-o și ne-ar fi sugerat-o dânsii.

Prin urmare, țin să declar, ca să nu fie nici un echivoc, că România dorește să întreprindă relațiuni de bună vecinătate și de amicitie cu țările dimprejur; ea este gata să lucreze pentru a întări încă aceste relațiuni în domeniul cultural și în domeniul economic. Când însă se va schița, de undeva, o încercare de atingere a teritoriului nostru, ea se va isbi de cea mai hotărâtă și cea mai neclintită rezistență.

Această politică nu e numai politica guvernului sau politica unui grup de oameni, aceasta este politica țării, este politica națională.

este azi în posesia unor elemente necesare tehnice din cele mai bune, care au contribuția lor însemnată în tot ce se fabrică în această magnifică instituție industrială.

Nu este pentru prima oară, când în această casă națională care este I. A. R.-ul se fabrică avioane superioare atât din punct de vedere al materialului și al execuției, cât și din punct de vedere al rezultatelor obținute în viteză.

În ultimii patru ani, s'au fabricat în Uzinele I. A. R. avioane Flect, — licență americană, — care au întrecut în viteză pe acele fabricate în America. Asemenea și avioanele P.Z.L. 11 F. și P. Z. L. — 24 — licență poloneză, care prin unele modificări aduse de iscusii ingineri români, atât cei dela departamentul Celule cât și cei dela departamentul Motoare, au întrecut în viteză și perfecțiune pe cele poloneze.

S'au mai fabricat și se fabrică avioane de bombardament autohtone, numite I. A. R. -37 și I. A. R. -38 care s'au dovedit a fi între cele mai bune avioane, de felul acesta, ce le avem în țară.

Toți streinii care au vizitat fabrica I. A. R., au plecat plini de admirație, atât asupra materialului obținut și ale mijloacelor moderne de fabricație cât și a supra administrației occidentale ce există azi la Uzinele I. A. R. Mai ales două vizite, făcute anul, trecut ne-au măgulit mult în calitatea noastră de români: vizita d-lui General Gamelin, Șeful Marelui Stat Major francez, care când avăzut tot ce noi suntem în stare să producem, a rămas foarte încântat în calitatea s'a de sol cu răspundere al unei țări prie-

tene și aliată, căreia îi purtăm în sufletele noastre sincere și pașnică, o deosebită recunoștință și afecțiune, precum și vizita d-lui General Vale, subsecretar de stat al aviației italiene, care a admirat atât de mult posibilitățile noastre tehnice și umane.

Azi toate flotilele noastre principale sunt înzestrate și cu avioane fabricate la I. A. R., și cum în viitorul război aviația va fi regina armelor, este o datorie sfântă de a nu pune în balanță posibilitățile tehnice ale singurei noastre fabrici complete, ci să fie încurajată fără a ține cont de sacrificii, căci aportul acestei fabrici va fi înconsiderabil, mai ales într'un eventual război când furnizorii noștri de azi vor închide barierele și aliații, cât ar fi ei de aliați, se vor gândi în primul rând la integritatea lor națională și teritorială.

Atunci singura instituție de nădejde în materie de aviație e numai I. A. R.-ul, și corpul tehnic al acestui institut înalt de apărare națională va consuma toată energia și ambiția — fără a fi interesat, — însuflețit fiind de dragostea și sentimente curate față de țară și de această instituție și prin înboldul înalt al M. S. Regelui, animatorul tuturor intereselor românești, vor face ca alte noi tipuri de avioane să umbrească pământul cu aripile lor iar șgomotul lor va fi un strigăt al încurajării și al nădejdii pentru ferocrea neamului nostru românesc și respect față de hotarele firești pentru cei din afară.

P. J.

